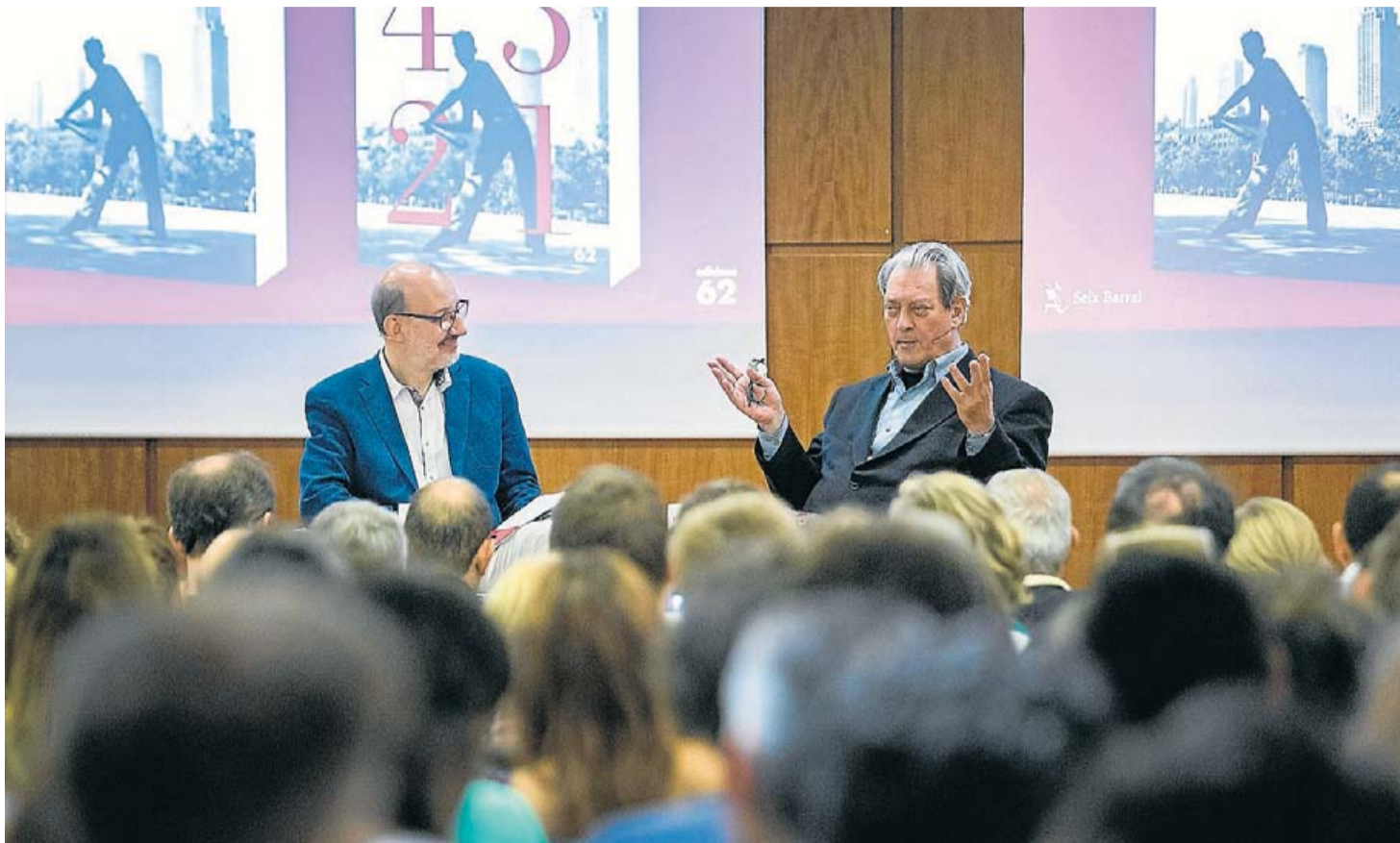

LITERATURA

Antoni Bassas i Paul Auster durant la conversa d'ahir al Col·legi d'Arquitectes, dins la Setmana del Llibre. PERE VIRGILI

Llegir Paul Auster o la sensació d'estar ballant

L'escriptor conversa amb Antoni Bassas sobre literatura i creació

Crònica

TONI VALL
BARCELONA

“Escriure frases llargues i després llegir-les em fa tenir la sensació d'estar ballant i giravoltant al ritme de la lectura”, diu Paul Auster mentre mou un braç compassadament i amb l'altra mà subjecta *4321*, el seu nou llibre. Acaba de llegir-nos-en un fragment, aquell en què Archie Ferguson conviu durant l'estiu del 1966 amb la seva nòvia en una Nova York calorosíssima. És emocionant escoltar-lo pronunciar les paraules que ell mateix ha imaginat, explicar-nos com el seu protagonista observa la seva estimada posar-se crema hidratant a les cames, es banya amb ella i s'hi rebolca al llit. Tot, mentre el ventilador remou l'aire però no refresca l'ambient. I sí, escoltant-lo un té sensació de vaivé, d'alegre balanceig, de veritat atrapada entre el ritme de la prosa.

Auster és a Barcelona en el marc de la Setmana del Llibre en Català i conversa amb Antoni Bassas a l'auditori del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya. És ple de lectors i d'apassionats, austerians convençuts i també, suposo, neòfits encuriósits. Voldria saber quines personalitats s'hi barregen, quina és

la variabilitat dels delits. A la Lluïsa li encanta *El palau de la lluna*. És aquella novel·la en què un jove indigent deambula perdut per Central Park mentre pensa en un pintor que l'obsessiona. *Bogeries de Brooklyn* és l'obra d'Auster que més forat ha fet en la memòria del Josep Maria, la història d'un venedor d'assegurances que somia ser escriptor i que torna a Brooklyn a veure acabar la seva vida. La Sofia té més dubtes, però potser es quedaria amb el relat sobre aquell home que ha perdut la dona i la filla i troba nous motius per viure quan descobreix la figura oblidada d'un artista de cinema mut. És *El llibre de les il·lusions*.

Parlar amb lectors de Paul Auster és entendre la fascinació que, entre molts altres factors, produeixen els seus personatges, la calligrafia emocional que ell els injecta. De *4321* es destaquen les cometànies biogràfiques d'Archie Ferguson amb el seu creador: “Jo no soc ell encara que siguem del mateix any i compartim geografies físiques i sentimentals”.

El president sense nom

Al llarg de la conversa, Auster desgrana consideracions sobre molts avatars, tant literaris com humans. Sobre la seva esposa, Siri Hustvedt, per exemple. Està encantat que ara comencin a preguntar-li per ella en lloc que sempre hagi de ser ella qui entomi preguntes sobre “ser l'esposa de...”. Sobre el president número quaranta-cinc dels Estats Units,

Públic L'acte és ple de lectors i apassionats, d'austerians convençuts i neòfits

sempre que pot intenta no dir-ne el nom: “És tan gras i menja tan malament que potser ens en podrem lliurar abans d'hora”. També sobre el seu antecessor, Obama. El qualifica de gran persona i lamenta les mostres d'hostilitat racial que va haver de viure i que són el germen dels problemes que avui preocupen tant al seu país. I sobre l'escriptura, esclar. És un gust escoltar-lo explicar, com li passa al protagonista del seu llibre, que ja fa molts anys que tota la seva vida gira al voltant de l'escriptura. És molt lent escrivint, un dia bo és un dia havent escrit una pàgina. No li agrada fer salts en el procés d'escriure i després encaixar les peces com en un puzzle. Ha trigat tres anys i mig a enllestir *4321*. Va acabar esgotat –quan va posar el punt final i es va aixecar de la cadira, gairebé va caure a terra– i si ens agrada escoltar-lo com llegeix tenim l'opció de comprar l'audiollibre, al qual va dedicar trenta-sis hores d'enregistrament.

“El llibre tracta sobre el desenvolupament humà, sobre els primers vint anys de vida, sobre la metamorfosi que vivim, sobre aprendre a fer les coses per primera vegada”, diu. Alguna de les primeres vegades que va fer una lectura pública tan sols hi havia a la sala tres professors de parvulari. Temps pretèrits que evoca amb un somriure, i els relata amb paraules que es balancegen. —